

ÚJ VÁROS

XXVIII. évfolyam

2. szám

2016. február

www.ujvaros.eu

Ára: 480 Ft

MINDENÜTT OTTHON

Magyar fokolarinik
a nagyvilágban

Tartalom

Amerikai Egyesült Államok: **Living City**
www.livingcitymagazine.com

Argentína: **Ciudad nueva**
www.ciudadnueva.ar

Belgium: **Nieuwe Stad**
nieuwe.stad@pi.be

Brazília: **Cidade Nova**
www.cidadenova.org.br

Bulgária: **Nov Svjat**
fokbulgaria@gmail.com

Cseh Köztársaság: **Nové mesto**
novmesto@volny.cz

Dánia: **Ny Stad**
www.focolare.dk

Franciaország: **Nouvelle Cité**
www.nouvellecite.fr

Fülöp-szigetek: **New City**
ncomanila@skynet.net

Hollandia: **Nieuwe Stad**
www.focolare.nl

Horvátország: **Novi Svijet**
novisvijet@novisvijet.net

India: **Living city**
indiaczf@bom5.vsnl.net.in

Japán: **Uno**
focolareuno@gmail.com

Kanada: **Nouvelle Cité**
nouvellecite@focolare.ca

Katalónia: **Ciutat nova**
www.ciutatnova.org

Kenya: **Africa New City-Nouvelle Cité**
newcityafrica@mbambu.com

Kína: **San Sing**

Kolumbia: **Ciudad Nueva**
www.ciudadnueva.com.co

Korea: **Kumul**
kumul@focolare.or.kr

Lengyelország: **Nowe miasto**
focfemwarszawa@rubikon.pl

Libanon: **Al-madina al-dzsadida**
Cifenouvelle@terra.net.lb

Litvánia: **Naujasis Miestas**
info@focolare.lt

Mexikó: **Ciudad Nueva**
ciudadnueva@focolaremex.org

Nagy-Britannia: **New City**
www.newcity.co.uk

Németország: **Neue Stadt**
www.neuestadt.com

Pakisztán: **Hayat**
rosam@comsats.net.pk

Portugália: **Cidade Nova**
www.cidadenova.org

Románia: **Oraş Nou**
edituraorasnou@yahoo.it

Spanyolország: **Ciudad Nueva**
www.ciudadnueva.com

Svédország: **Enad Värld**

Szerbia: **Novi Svet**
novisvet@kc.org.rs

Szlovákia: **Nové Mesto**
novemesto@nextra.sk

Szlovénia: **Novi svet**
www.novisvet.si

Uruguay: **Ciudad Nueva**
www.ciudadnueva.focolare.org.uy

Venezuela: **Ciudad nueva**
ciudadnueva@etheron.net

Mozaik

- 4 **A rendszerváltás nagyja**
Prokopp Katalin
- A bizalom zarándokútján**
Csányi Gergely
- Rokonok jönnek**
Antal Gergely
- Van egy dobásunk!**
Kovács Bertalan

Interjú

- 6 **A szeretetesség a Lélek követése**
Tóth Judit

Nézőpont

- 8 Kovács Bertalan
Csikné Sisák Zita
Ivánszky Gábor

Fókuszban

- 10 **Mindenütt otthon**
Összeállította: Tóth Judit

Társadalom

- 13 **Emberi léptékkel**
Körmendy Imre és Zsovák Orsolya
- 15 **Békére vágunk**
Hortoványi Emőke

Aktuális

- 16 **Nemcsak társ, hanem út**
Anna és Alberto Friso

Színes riport

- 18 **Mindenki betlehemes**
Simkó Zsófia

Lelkiség

- 20 **Magna Charta**
Chiara Lubich
- 21 **A háború gyökere a félelem**
Iginio Giordani
- 22 **Az élet igéje - február**
Fabio Ciardi

Az ige élete

- 23 **Élet és megosztás**
Tomka Ferenc
- Betegség és derű**
A kik nem jártak buliba

Velünk történt

- 24 **Együtt, egymástól távol**
Cipriana és Valeriu Bulai

Életmód

- 26 **A türelem rózsát terem**
Donato Salfi
- Három kívánság**
Ezio Aceti

Mese

- 28 **Isten hozott újra itthon**
Lauretta Perassi

Ajánló

- 30 **Film**
Göbel Gergely
- 31 **Okos kavics**
Vittorio Sedini

Forrai Tamás albumából

Simkó Zsófia fotoalbumából

Oraş nou

NEVESSÜNK VAGY SÍRJUNK?

Munkatársaimmal a napokban latolgattuk, szükséges-e részt vennünk az iksz képzésen ahhoz, hogy megfelelően teljesítsük az adott szakterület követelményeit. A folyton változó törvények paragrafusai közt nehezen igazodunk el, ráadásul rövidesen ellenőrzés várható. Mások tanácsára döntöttünk végül úgy, hogy hárman is elmegyünk a fejtágításra. Regisztráltunk, utaltuk az összeget. Másnap érkezett a hír, hogy a szakintézményt – más intézményekkel egyetemben – rövidesen felszámolják. Nevezzünk vagy sírjunk? Mindenesetre elmegyünk az előadásra, jól megtanuljuk a jelenlegi tennivalókat, és majd meglátjuk, hogyan tovább.

Nap mint nap beleütközünk, hogy okafogyottá válik az, amibe időt, energiát, pénzt és – miért ne? – kedvet fektettünk bele. Megesik ez munkahelyünkön, de civil és hétköznapi tevékenységeink során is, és minél nagyobb apparátustól függ a folyamat, annál kilátástalanabbnak tűnik, hogy befolyásoljuk. Temperamentumunknak megfelelően reagálunk hát: ki belenyugszik és rezignáltan teperi tovább a mókuskereket, mások – a hozzám hasonlóak – újra és újra felháborodnak. De mindenkit mélyen érint, ha szükségtelennek bizonyul az, aminek létrejöttéhez hozzájárult. Egyszerre csak úgy érzi magát, mintha nemcsak tettei, de ő maga sem érne sokat a társadalom számára. A kérdés húsba-vágó: van értelme annak, hogy komolyan vegyük a ránk bízott feladatokat? Netán törődünk bele, hogy felesleges dolgokkal foglalkoztunk heteken vagy akár éveken át? Megmarad valami az elvesztegetettből?

Nincs kéznél olcsó megoldás, de számtalanszor megtapasztaltuk: a belefásulás ellenszere, ha megajándékozunk egymást a jó, pozitív hírekkel. Különösen is arra vonatkozóan, amiért izzadtunk, tettünk, vagy amiben közösen hiszünk.

Az élet feltörésének meglepő sokféleségét tükrözik februári témáink: többek között a Házasság hete és a Megszentelt élet évének lezárása is inspirált cikkeket. Ennek az oldalpárnak a bal szélén kis zászlók „lengedeznek”, és mellettük az adott országokban megjelenő

© Depositphotos.com/ Aleksandra Alekseeva

A pozitív hírek, történések továbbadásával bátoríthatjuk egymást.

testvérlapunk adatai olvashatóak. Dekorációs elemnek se rossz, de ezzel leginkább annak adunk „hangot”, hogy fontos számunkra a másik, a másik hazája, hogy hiszünk a növekvő egységben, az együttműködés erejében. Ezen az úton az első lépés a kölcsönös megismerés, elsőként a szomszédainkkal, hisz sokszor itt különösen is elfedi a valós ismereteket a sztereotípiák és előítéletek fátyla. Társlapunk nyomán egy romániai család küzdelmeibe nyerhetünk betekintést, olvashatunk tapasztalatot egy lengyel hölgy és egy román gyermek tollából is, valamint megkérdezzük például találgatunk arra, hogyan lehet egy több nemzetiségű faluban szlovákok és magyarok között a kölcsönös megbecsülést elősegíteni.

Mindezekről olvasva megerősödik bennünk, hogy akkor is érdemes egy igazságos és testvéribb társadalomért élni, amikor ez nem hoz rövid távon látható, mérhető eredményeket. ■

A rendszerváltás nagyja

Február 10-én lenne 94 éves a tavaly októberben elhunyt Göncz Árpád, aki tíz éven át volt a Magyar Köztársaság elnöke. „A szeretet embere volt, de tudott kemény is lenni” – mondta róla temetésén Mécs Imre, aki '56 után börtöntársa és később pártársa is volt. Elmondta azt is, hogy egy bölcs paktumnak köszönhetően lett köztársasági elnök: a választáson a vesztes párt kapott lehetőséget a jelölésre, ezzel indult el a rendszerváltozás utáni politikai élet. A mai polarizált politikai légkörben tanulságos felidézni alakját. Ennyire közkedvelt politikusunk ugyanis azóta se volt. Folyamatos listavezető volt a politikusok népszerűségi rangsorában, nemcsak saját pártja, hanem a konzervatív értékek képviselői között is. Ebben sok tényező közrejátszik, maga a rendszerváltás utáni különleges történelmi helyzet is, és figyelemre méltó személyes nyitottsága, melynek jó táptalajt adott családja. Szülei, nagyszülei között volt zsidó, különböző keresztény felekezetekhez tartozók, édesanyja dél-erdélyi származású, édesapja budapesti volt. Megbízatása elején, 1990. augusztus 3-án így nyilatkozott: „... egykori tanítómestereim, bajtársaim és barátaim névsora bizonyítja, hogy nem vagyok, nem lehetek pártok, pártérdekek szolgálja. Világéletemben – pártban és párton kívül – a nemzet függetlenségét, a szabad gondolatot, szabad szót, a szabad hazában szabad hit gondolatát, a társadalmi igazság emberi jogokban kiteljesedő, megkülönböztetést és kirekesztést el nem ismerő védelmét szolgáltam és fogom szolgálni. A pártvitákban is érlelődő magyar demokráciát. A jövőt...” ■

Prokopp Katalin

wikipeedia.hu

A bizalom zarándokútján

Lélekben feltöltődve, új elhatározásokkal, újult lelkesedéssel, az Istennel és embertársainkkal való találkozás eleven élményével tértünk haza. Hogy hol is jártunk? A december 28. és január 1. között Valenciában tartott taizéi találkozón. A napsütötte, mandarin- és narancsfákban bővelkedő spanyol város önmagában nagyon szép környezetet adott a december végén rendezett összefüvetelhez. De az igazi élményt a 15 000 emberrel való közös imádságok és a személyes találkozások adták. Nagyszerű dolog átélni, hogy milyen erős közös pont tud lenni a hitünk és annak megélése a világ megannyi különböző pontjáról és kultúrájából érkezett, ám mégis hozzánk igen sok mindenben hasonló fiatalokkal. A találkozó fő témája a „bizalom” volt. Alois testvér e szó és egy-egy evangéliumi részlet köré rendezett gondolatait aktuális, személyes (Szíriában tett látogatása során szerzett) tapasztalataival egybefűzve tárta az imákon jelenlévők elé. A szívet megnyitó taizéi énekeken és az elmélkedéseken felül tíz perces elcsendesedések hatották át a 6000 fős imasátrakat. A zarándokokat kisebb csoportokban különböző plébániákhoz kapcsolódó családok fogadták be. A szilveszter és az újév megünneplése is a plébániákon történt. Bár sokat hallottam már róla, ez volt életem első taizéi találkozója, amin részt vettem. Biztatok mindenkit, hogy december végén csatlakozzon hozzánk a 2016-os találkozón, Rigában! ■

Csány Gergely

Fotó: Merény Zita

Rokonok jönnek

A mindössze két éve útjára induló Finnugor Kulturális Főváros megtisztelő címet 2016-tól elsőként birtokolja két magyar település, Iszkaszentgyörgy és Veszprém. A 2014-es udmurtiai Bügü, és a 2015-ös észtországi Obinitsa után két neves településünk kapott nemzetközileg kiemelkedő figyelmet, és fogadja külföldi és hazai vendégeit. A határokon átívelő kulturális programsorozat célja, hogy a finnugor népek (magyarok, finnek, észtek, mordvinok, udmurtok, marik, komik, lappok, karélok, hantik, manysik, vepszék, izsórok, lívek, vótok) illetve távolabbi nyelvrokonaink, a szamojédok (nyenyecsek, nganaszanok, szölkupok és enyecsek) összetartozásának megerősítése, egymás kultúrájának bemutatása és megismertetése. Mivel Magyarországon közelebbi és távolabbi nyelvrokonaink sem annyira ismertek, ez egy remek lehetőség arra, hogy hosszas utazgatás nélkül is találkozhatassunk velük, hallhassuk nyelvüket, népzenejüket, megcsodálhassuk tárgyi kultúrájukat, tájékozódjunk hollétük és helyzetük felől. Biztosan merem állítani, hogy az egész éves rendezvény bőven tartalmaz színesebbnél színesebb választékot, mindenki ráakadhat az öt megszólító alkalomra! Tavaly az észtországi szetuk az év jeles napjait szetu módra ünnepelték, volt náluk például szetu húsvét, szetu királyválasztás, finnugor filmfesztivál, sőt még nyári egyetem is. Idén Iszkaszentgyörgyön már megemlékeztek a doni csata áldozatairól, január 22-én pedig a Magyar Kultúra Napjáról. A Finnugor Kulturális Főváros mindenkit szeretettel vár! ■

Antal Gergely

Van egy dobásunk!

Ferenc pápa *Laudato si'* enciklikájának megjelenése és a decemberi párizsi klímakonferencia apropóján számos kezdeményezés indult, amely felelősségvállalásra ösztönöz bolygónk jövője iránt. Ezt a sort gyarapítja a Fokoláre Mozgalom nemzetközi ökológiai munkacsoportjában, az EcoOne-ban megfogant ötlet megvalósulása, az Öko-dobókocka. A kocka hat oldalán egy-egy javaslat szerepel, amely konkrét elhatározásra, cselekvésre biztat. „*Mind kapcsolatban vagyunk!*” – A Föld közös otthonunk, ahol a jó vagy rossz hatások mindenre és mindenkire hatnak. „*Fedez fel csodás dolgokat!*” – A világ tele van lélegzetelállító jelenségekkel, a legmagasabb hegycsúcsoktól az óceánok mélyén húzódó legmélyebb árkokig. „*Minden ajándék!*” – Valóban: minden ember, minden létező mások számára ajándék. „*Mosolyogj a világra!*” – Semmi sem beszédesebb a pozitív tetteknel, melyekkel igyekszünk a világot jobbá tenni. „*Csak a szükségést!*” – Csak annyit használjunk, amennyire feltétlenül szükségünk van, és ne többet. „*Itt az idő – most!*” – A világ nem várhat tovább azért, mert mi halogatunk. A Föld sorsa a mi kezünkben van, és most kell eldöntenünk: készek vagyunk-e tenni azért, hogy megóvjuk az utánunk következők számára? ■

Kovács Bertalan

A kocka letölthető: <http://www.fokolare.hu/hirek/7528>

© STUDIO BAKOS

A szerzetesség a Lélek követése

A rendalapító Szent Ignác életében jelentős volt a Manréza, az elvoulás időszaka. Az Ön életében hogyan született meg a döntés?

Ignác számára a Manréza egy soklépcsős folyamatnak csupán egyik állomása. A történet azzal kezdődik, amikor Pamplónában egy ágyúgolyótól súlyosan megsebesül: ellövik a lábát és ezzel ellövik a karrierjét is. A Loyolában történt felépülés jelenti számára a megtérést, és ott hozza meg a döntést az elköteleződésre. A manrézai remeteségében születik meg lelki gyakorlatos könyve: a megtérés reflexiója és annak az útja, ahogyan ezt másoknak is át tudja adni.

Az én esetemben is egy soklépcsős útról van szó. A gimnázium vége felé és az egyetemi éveim alatt merültek fel bennem az elköteleződés kérdései és konkrétan az, hogyan veszem észre lépésről lépésre Isten hívását? Mindez nem valami különleges módon történt, hanem abban a tapasztalatban nyilvánult meg, hogy sokak által támogatott járhatok egy úton, ahol kipróbálhatok valami többet, valami jobbat, és amire egy-egy kegyelmi pillanatban ki tudom mondani: igen, ez az utam, ezt akarom.

Forrai Tamás a jezsuita rend magyarországi provinciálisa beszél döntéseiről, személyes útjáról és az egyház közösségi működéséről.

Igent mondok rá, és a következő lépésnél aztán ott vagyok egy újabb útszakaszon. Nekem ez az időszak a folyamatos *aha*-élmények ideje volt: éreztem, hogy a döntéseim következtében valami megszületett bennem, csak észre kell vennem! Erre mondtam ki, hogy igen, ez jó, igen, ezt akarom, és így tudok továbbmenni, hiszen minden döntés új távlatokat és lehetőségeket nyitott meg számomra. Ebben az időszakban megtanultam, hogy figyeljek és érzékeny legyek, hogy észrevegyem és merjem követni Istent. A végleges döntésem tehát sok-sok igenből tevődik össze.

Mit jelent ma szerzetesként élni?

A szerzetesség számomra az a vágy, az az indíttatás, hogy jobban,

radikálisabban, valamit otthagyva elköteleződjek Jézus személye mellett. Az első sivatagi remeték után ehhez hozzájött már az is, hogy ezt közösségekben tegyük. A közösségekben meg tudjuk élni az egyházbeli karizmák sokaságának egy-egy szeletét, hiszen a szerzetesség a Lélek működésének egy hatalmas tárháza: a Lélek követése a gyakorlatban.

A kérdés mindig az, hogy hogyan engedjük be a Szentlelket az életünkbe. Ha hagyjuk működni, akkor az életünket nagyon egyszerűvé teszi, de ha nem, ha magunk akarjuk „csinálni”, akkor nagyon komplikálttá válik. Szerzetesként az a feladatom, hogy előljáromra figyelve a Szentlélek hívását kövessem.

Ez nagyon egyszerű, amikor azt mondja, amit én szeretnék, és nagyon nehéz, ha nem. Tehát hogyan működik ez? Az egyház kommunió, közösség. A Szentlélek vezetésének a közös keresése, ahol fontos, hogy lehetőleg ne csak a saját akaratom csempésszem be. Világosan tudjak megkülönböztetni. Rendi alkotmányunk azt mondja, hogy az egyes rendtagoknak az a felelőssége, hogy teljes nyitottsággal álljon az előljárója előtt és mondja el, mit tehetne, minek örül, mi a baja, hol áll, ezzel segítve őt, hogy egy tágabb körben lásson. Ennek alapján aztán az előljáróra bizza azt, hogy a legjobban döntsön. Ez egy világos kommunikáció, ahol fontos az egyén felelőssége, hogy megnyissa a lelkét,

mondja el javaslatát, bűját és baját. Ez az áttetszőség, és ebből a bizalom alapján valódi kommunió születik meg. Az evangélium egyháza ilyen kell legyen!

Azt gondolom, hogy nekem előljáróként nem az a leglényegesebb kérdés, hogy egy szerzetes hol áll éppen, hanem hogy van-e benne vágy arra, hogy haladjon az úton Jézus felé, és tudja-e, látja-e, meri-e megmutatni akár saját gyengeségét is.

Beszélt az egyházzal, mint közösségről. Már II. János Pál szorgalmazta, hogy az egyházat a közösség iskolájává kell tenni. Ez már valóság vagy van még mit tennünk?

Ezért sokat kell tennünk: *ecclesia est semper reformanda*. Azt érzem, hogy az egyéni vallásosság hagyományos, „népi” formája egyre kevésbé fenntartható, hiszen annyira erős a külső

Az áttetszősége és a bizalmon keresztül eljutunk a kommunióhoz.

környezetünk nem vallásos, nem spirituális jellege. Aminek tegnap értelme volt, az lehet, hogy mára kiüresedett, felületessé vált, ellenkezőjét jelenti... Nem tudom, hogy az igazi evangéliumi lelkiség meg tudott volna lenni bármikor is közösség nélkül. Ma viszont, biztos vagyok benne, hogy különböző társadalmi struktúrákon átívelő, elkötelezett, élő keresztény közösségekre van szükség a hit megélésére.

Ferenc pápa az idei évet az irgalmasságnak szentelte. Mi ennek az üzenete Ön szerint?

Lelkipásztori életútjának egyik központi íve az irgalmasság. A pápai mellkeresztjén is a Jó Pásztor van, és látszik, hogy ez számára személyes és fontos elmélkedési téma. Azt gondolom, hogy az irgalmasság szemléletváltás az Istenképben, de az egyházzal alkotott képünkben is, hiszen sem a keresztényeknek, sem a nem hívőknek nem az irgalmasság jut elsőként az

P. Forrai Tamás Gergely SJ

1964-ben született Budapesten. Az ELTE történelem-latin szakán végzett 1989-ben. Párhuzamosan filozófiai és teológiai tanulmányokat folytatott a Pázmány Péter Akadémián. Az egyetemi években meghatározó tapasztalatokat szerzett az egyházi kisközösségi munkában, 1990-ben belépett az újrainduló Jezsuita Rendbe. 1992-től filozófiát tanult Münchenben. 1995-től másfél évig a Faludi Ferenc Akadémia megszervezése volt a feladata, majd teológiát tanult Dublinban. 1998-ban Budapesten szentelték pappá, ezt követően a miskolci Fényi Gyula Gimnáziumot vezette. 2010 óta a magyar jezsuita rendtartomány provinciálisa.

eszükbé az egyházzal. Ferenc pápa arra hív, hogy figyeljünk a lényegre és engedjünk teret Isten működésének életünkben!

Mit mondana, mit tenne Szent Ignác ma?

Amit Ferenc pápa. A pápa sokszor mondja, hogy el kell menni a perifériákra, ki kell lépni a templom kapuján, elmenni odáig, ahol nem tülekednek a szolgálatért, ahol konkrét fizikális és lelki szükség van, ahol emberi hiány van. Meg kell szólítani az embereket, utánuk menni. Nem azt mondja, hogy mit, hanem hogy milyen lelkülettel tegyünk! Amit Ferenc pápa ilyen szempontból mond és tesz, az az eredeti ignáci alaptapasztalat. ■

FILM

Az erő legyen veled!

Kovács Bertalan

Kétlem, hogy lenne bárki, akinek elkerülte volna a figyelmét az elmúlt hónapokban ismét fellendült Csillagok háborúja-láz. Az eset apropója természetesen a filmsorozat „Az ébredő erő” címmel, decemberben megjelent hetedik epizódja, amely az 1977-ben és az 1999-ben indult előző két trilógiát követő sorozat első része. Ennek az új trilógiának a második részét 2017-re, befejező epizódját pedig 2019-re várhatjuk, így a rajongóknak (és tulajdonképpen mindenki másnak) még egy darabig jó oka lesz a témát igencsak aktuálisnak tekinteni.

„Már megint ez az örület!” – mondhatja valaki, aki már sokallja a rengeteg lézerkardos óriásplakátot, a lépten-nyomon felcsendülő Darth Vader-témát, vagy hogy ismerősei körében egyre többször van szó az erőről, jedikről és sithekről, vagy Han Solo és Leia hercegnő szerelméről. Nem is beszélve a Star Wars-os plüssfigurákról, kártyákról, játékokról, kütyükről, animációs TV-sorozatokról... Egy szó, mint száz: ezt, aminek szemtanúi vagyunk, egészen nyugodtan lehet Csillagok Háborúja-őrületként aposztrofálni.

Nem áll szándékomban eltitkolni, hogy én magam is Csillagok Háborúja-rajongó vagyok, vagy legalábbis (talán a „rajongó” picit erős kifejezés) szimpatizáns. Nehezen tudok azonosulni azokkal, akik a pusztá népszerűségben valamilyen veszélyforrást látnak, akik úgy gondolják, ha sokan szeretik, sokan beszélnek róla, akkor az bizonyára rossz, sőt, népbetítő. Mások szerint a történetben túl nagy hangsúlyt kap a háború és a pusztulás, és a gonosz karaktere is túl domináns, így a film kifejezetten káros.

Számomra a Csillagok Háborúja egy mese, sőt – ha megpróbálunk picit a vizuális effektek mögé, magára a történetre tekinteni – kifejezetten bájos mese. A cselekmény sok eleme, ahogy minden mesében, a mi világunkról és a jelenkor egyszerű hőseiről szól. Talán azért lelkesít annyi embert, mert a valóság szörnyűségei ellenére, amikkel nap mint nap találkozunk a hírekben, még mindig sokakban megmaradt a gyermeki egyszerűség, aminek, végső soron, még örülnünk is kéne. ■

PÁRKAPCSOLAT

Boldogan éltek... De hogyan?

Csikné Sisák Zita

Február a kis piros szívek hónapja. Évről évre egyre nagyobb méreteket ölt a dekoráció, egyre tolakodóbbak a „tökéletes szerelmi ajándékot” hirdető reklámok és a Valentin-napi ünneplésre vonatkozó tanácsok. Egy idetévedt idegen akár azt gondolhatná, a szerelmesek országa vagyunk. Holott a statisztikák egészen más képet mutatnak. Csökken a házasságkötések száma, magas a válások gyakorisága, egyre több az együttélés, amiből könnyebben ki is lehet lépni, nő az egyedül élők aránya, akiknek jó része „kényszerszingli”.

A romantikus mozifilmek az áhított szerelem megszerzésének fordulatain kalauzolnak végig egészen a happy endig, akárcsak a gyerekkorunkban hallott mesék, ahol a legkisebb legény mindenféle nehézségeket legyőzve elnyeri a királylány kezét, s aztán: boldogan éltek, míg meg nem haltak. Csak éppen azt nem tudjuk meg, hogyan? A szerelem és a boldog párkapcsolat sokak vágya, de úgy tűnik, kevesek ismerik a megvalósítás receptjét. De kitől tanulhatnánk ezt meg, ha nem azoktól a házaspároktól, akik nem csak szerelemre lobbantak, hanem meg is tudták őrizni a lángot?

Ezért szeretem a Házasság Hetét: a minden évben Valentin-nap környékén megrendezésre kerülő esemény komolyan veszi a szerelmet és a szerelmeseket. Nem tárgyakat kínál vagy közhelyes idézeteket, hanem tartalmas programokat, ingyenesen, egy héten át. Bemutatja a házasság mindennapi örömeit és feszültségeit, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá annak örökkévaló értékét.

A hétnek hazánkban van egy sajátosan magyar eleme is: minden évnek van egy házaspár arca, akik interjúban és pódiumbeszélgetéseken bepillantást engednek házasságuk kulisszatitkaiba. Szó sincs arról, hogy ezek a párok tökéletesek lennének, hús-vér emberek ők is, akik nyíltan beszélnek arról, hogy mitől boldog és működőképes a kapcsolatuk, nem titkolva, hogy milyen küzdelmek és kudarcok közepette. Lenyűgözőek és reménykeltők ezek a kitarulkosások, mert azt mutatják: az elkötelezett szeretet megoldást talál. ■

SZABADIDŐ

Akarunk-e játszani?

Ivánszky Gábor

A minap láttam az Eurosport csatornáján a londoni snooker mesterek tornájának döntőjét, amelyen az ötszörös világbajnok Ronnie O'Sullivan, aki fél éve nem vett részt nemzetközi versenyeken, fölényes biztonsággal 10:1-re győzött Barry Howkins-szal szemben: ekkora különbséggel még senki nem nyert döntőt ebben a biliárdjátékban. Ráadásul ezzel elérte a legendás skót Stephen Hendry csúcását, vagyis hatodik alkalommal nyerte meg a tornát. A snooker kedvelői – magam is közéjük tartozom – elégedetten dőlhettek hátra a kanapén, megnyugodva, hogy még sok csodálatos dolgot fognak látni ettől a zseniális játéktól. A meccs alatt a rajongók körbeülték a 3,6 x 1,8 méteres asztalt az Alexandra Palace-ban és órákon át figyelték játékát, fogadtak rá, tapsoltak neki, de még többen lehettek azok, akik nemhogy ott, de még a képernyők előtt sem tapsoltak. Sőt, akik talán úgy gondolják, mennyi értelmesebb dolgot alkothattunk volna az emberiség javára, ha nem felesleges játszadozásra fecselelnénk a drága időnket. Valóban hasznosabb lett volna? A klasszikus elméletek hangsúlyozzák: a játék nem felesleges időtöltés. Olyan tevékenység, amelynek nincs közvetlen adaptív haszna, hanem értelme és tartalma önmagában van. A játékban való feloldódás a célja, önmagunk játékba hozása. Az ember a játékon keresztül gyakorolja társaként kezelni magát, ahogy egyik legkedvesebb versem Kosztolányi Dezső *Akarsz-e játszani?* című műve is leírja. A játék nem egy rossz gyerekkori beidegződés, hanem szerves részét képezi mindennapjainknak. Ezt bizonyította a játékelmélet alapjait lefektető Neumann János, vagy Harsányi János magyar származású közgazdász, aki másokkal megosztva közgazdasági Nobel-díjat kapott játékelméleti kutatásaiért. Ha azonban nagyon egyszerűen szeretnék a játék fontosságáról megbizonyosodni, akkor kimegyek egy verőfényes vasárnap délután a játszótérre. Micsoda pezsgés! Elfelejttem, hogy hány éves vagyok, és szívesen venném, ha bevinnének a csapatba, de nem lehet. Nem baj, nézni is jó a gyerekeket, mint a snookert a tévében. ■

www.moniepirot.de

Fotó: Mészáros Péter

A Star Wars-láz a család apraját-nagyját érinti.

Hegedűs Endre és Katalin az idei Házasság hete arcai.

A játék mindennapjaink szerves része.

Pianaboy

MINDENÜTT OTTHON

Az evangéliumi életre kimondott igen olykor nem várt kalandokra hív: magyar fokolarinik a nagyvilágban.

„A z Istennek szentelt élet jelentősége az ingyenesség és a szeretet túláradásában áll, s annál nagyobb a jelentősége, minél inkább fenyegeti a világot a veszély, hogy a mulandó dolgok örvénye elnyeli. »E konkrét jel nélkül az egész egyházat éltető szeretetet a kihülés veszélye fenyegetné.«” (105) – írta II. János Pál a *Vita consecrata* apostoli buzdításában 1996-ban. Ennek aktualitására emlékeztetett a katolikus egyházban a Megszentelt élet éve, amely 2016. február másodikán zárul le. A Fokoláre Mozgalom alapítónője és első társai egy új, a világban és közösségben megélt megszenteltség elindítói voltak az 1940-es években. Napjainkban több mint hatezer fokolarinó és fokolarina él fogadalmakkal is megpecsételt, Istennek szentelt életet szerte a világon. Hazánkban jelenleg 22-en vannak összesen öt közösségben, két férfi és három női fokolarban. Jó néhányan pedig magyarként más országban ajándékozzák talentumaikat. Ezúttal közülük kérdeztünk néhányakat hétköznapijaikról és missziójuk kihívásairól, örömeiről.

Gyöngyi Marianna, Kolozsvár

Már egy éve élek Romániában, ebben a nagy, sokszínű országban, de nem érzem magam elveszettnek. Megtapasztalhatom, mennyire igaz az, hogy egy Atyánk van, testvérek vagyunk és maradunk is egymás számára. Egyre jobban kezdem felfedezni, megérteni, mit él az itteni nép. Rácsodálkozom, hogy milyen

nagy, tiszta és őszinte szeretet van az emberekben, de sok fal is létezik egymás között társadalmi és egyházi szinten. Sokrétű kihívás itt az, hogy a békét, az egységet, a testvériséget az emberek között újra meg újra segítsük megszületni, erősíteni. Jó látni, hogy mennyire élő a közösségeinkben az egymás befogadása, segítése románok és magyarok között.

Kisgyerekekkel is foglalkozom, és általában együtt hívom el a román és magyar gyerekeket. Egyik alkalommal elhatároztuk a

közösség tagjaival, hogy radikálisabban élünk ezentúl a békéért. Kezdve azzal, hogy minden emberrel, akivel találkozunk, olyan kapcsolatot építünk, hogy az az ember szeretve érezhesse magát. A gyerekekkel közösen karkötőt fontunk, hogy segítsen emlékeztetni erre az elhatározásunkra. A karácsony előtti napokban a kisgyerekekkel 400 gipszből készült kis Jézussal ajándékoztuk meg

**Balra: Gyöngyi Marianna közében,
a kisgyermekkel kezében.**

**Jobbra: Bartus Sándor a londoni
Westminster Palota előtt.**

Kolozsvár legforgalmasabb terén sétáló embereket, és ebbe a közeli katolikus plébánia gyerekei is örömmel bekapcsolódtak. A gyerekek, magyarok és románok, félelmüket legyőzve, kettesével mentek az emberek közé, és lassan-lassan a teret a kis Jézussal a kezükben sétáló, mosolygós emberek töltötték be.

Romániában az emberek többsége ortodox vallású, itt az ökumenizmus megélése számunkra állandó lehetőség és egyben célunk is. Az évek során több ortodox hívő megismerte a Fokoláre Mozgalmat és éli az egység lelkiségét. Mozgalmunk az idén szervezte az ötödik nemzetközi teológiai párbeszéd-találkozót a kolozsvári Ortodox Teológiai Kar és a mozgalmon belül működő Sophia Egyetemi Intézet együttműködésével. Az ortodox metropolita is örömmel adta rá áldását. Történelmi napok voltak, mert megtapasztaltuk, mennyire testvérek vagyunk.

Mit jelent itt lennem? Nem cserélnék senkivel. Négyen lakunk együtt a fokolárban, egy román fokolarina, két erdélyi magyar és én. Folyamatosan gyakoroljuk, hogy befogadjuk egymást, tudjunk áldozatot vállalni egymásért, de megéri, mert élön marad közöttünk a szeretet. Fontosnak érzem, hogy nagylelkű legyek Istennel, hogy tudjak megállni és meghallani azt, mit kér tőlem. Hinnem kell, hogy amit én tudok adni, azt más nem tudja megtenni, és ez fordítva is igaz. Mindannyian ajándék vagyunk egymás számára.

Az Új Város fotóarchívumából (2)

Bartus Sándor, Nagy-Britannia, Welwyn Garden City

Egy másik kultúrába átültetődni nem csak azt jelenti, hogy jobbra nézel először és nem balra, mielőtt lelépsz a járdáról, mert nemcsak az autók jönnek az ellenkező irányból! Azt is meg kell tanulnod, hogy ne hasonlítgasd össze a dolgokat a korábbi tapasztalataiddal. Egyedül a jelen pillanat „működőképes”, amivel egy különleges lelki rutinra tehetsz szert. Magyarok sokan jöttek és jönnek az Egyesült Királyságba különböző célokkal. Mit mondjak, nincs könnyű dolguk! Különösen, ha az otthontól való elszakadásban nincs benne a veszítés készsége és a minél nagyobb kinyílás, hogy megismerjen, elfogadjon és befogadjon egy egészen másfajta társadalmat, kultúrát, kapcsolati formákat a kapitalista osztálytársadalom szülőföldjén! Mintegy harminc éve a fokolár közössége is megtelepedett, és ma már a szeretetnek, sok áldozatnak és erős hitnek a beérett gyümölcsseit élvezheti az, aki megfordul az itteni „Mariapolis” központban, amely mintaváros a mintavárosban. Egy új típusú társadalomról tesz kézzelfogható tanúbizonyságot, amire egyre többen figyelnek. Igen, mert olyan emberek alkotják,

akik az életüket tették fel arra, hogy Jézus mindig közöttük legyen. Katolikusok és anglikánok.

A mi fokolárunk nem mondható átlagosnak, bár nem tudom, hogy létezik-e egyáltalán átlagos fokolár. Az életkoron is meglátszik ez: rajtam kívül mindenki 60, de van, aki 70 fölötti. Öten élünk együtt négy nemzetből: angol, holland, szlovén és magyar, ebből hárman papok: kettő katolikus és egy anglikán. Fokolárunk nagyobbik fele a New City-nél dolgozik, ami a magyar Új Város testvérlapja. Legutóbb éppen nekem jutott a korszakalkotó grafikai feladat, hogy új köntöst szabjak az újságra. Sikerült. A brit kultúra egyik megnyilvánulása, hogy nem beszélnek túl és sohasem komplikálják túl a dolgokat. A szükségeset közlik, vagy azt sem. Ez a maga természetes módján közöttünk is megnyilvánul valamiképpen, ami elsőre furcsa volt nekem. Jött a „nem mérlegelni, nem ítélni, hanem csak hinni és szeretni” – ami mindig bejön! És tényleg! Ugyanis ha a belső hangra hallgatsz, minden működik, és nem hiányzik semmi. Persze mindenkinek meg kell tennie a maga részét, de ez nem jelenti, hogy egyformának kell lennünk, vagy amilyenek én elképzelem.

Az Új Város főtárcsájából (2)

Papp Gábor, Olaszország, Grottaferrata

A szívemben most várakozás van, ami a Fontembe¹ indulásom időpontját illeti. Ez a helyzet arra késztet, hogy teljes felelősséggel tegyem Isten akaratát, felkészüljek az útra, ugyanakkor azzal a teljes szabadsággal is, hogy ki tudja mikor, és hogy egyáltalán el fogok-e utazni. Sok még a bizonytalanság és sokfajta a kihívás, főleg szakmai téren. Ami pedig az itteni életemet illeti, nagyon jól érzem magam, hogy dolgozhatok a fiatalokért, a fiatalokkal. Mivel az egész világ valamiképpen jelen van itt a föld minden részéről érkezett fiatalokkal és fokolárinikkal, így a világ nagyon kicsi lett és sokkal személyesebb. ■

Tóth Ilona, Olaszország, Castelgandolfo

Sokéves magyarországi kalandorozat után – a kommunizmus éveiben megélt evangéliumtól kezdve a tízezres nagy rendezvények, a Volontarifest és a Genfest tapasztalatán át – három évvel ezelőtt, 2013-ban érkeztem a Fokoláre Mozgalom nemzetközi központjába. Itt sok más nemzetiségű társammal együtt igyekszünk otthon teremtani mindazoknak, akik lelki elmélyülésre vágnak, és tanulják, gyakorolják a másokkal folytatott párbeszéd művészetét.

Néhány hete egy nemzetközi bizottság tagjaként azon dolgozom, hogy Európa „lelki ökológiája” is helyreálljon, és a népek megtalálják egymással a kapcsolatot a „nemzetek Európájában”: ki-ki önmaga a másikkal közösségben. Végtelenül örülök, hogy Isten rám tekintett és meghívott, hogy az életemet, tapasztalataimat és kultúrámat ajándékozva éljek az emberiségért.

Családi kép a fokolárban, Tóth Ilona jobb oldalról az első.

Lenn: Papp Gábor (balról az első) egy kiránduláson a fiatalokkal.

¹Fontem Közép-Afrikában, Kamerunban az őserdőben található modellváros, állandó Máriaipoli.

Fotó: Körmeny Imre és Zsovák Orsolya

Emberi léptékekkel

A biztonságra való vágyunk többek között a kis terek keresésében mutatkozik meg. A modern városok tervezésénél fontos ezt is szem előtt tartani.

A város szépségének vannak olyan vonásai, amelyeket a régi épületek és városnegyedek, az idő által formált, a használatból megkopott, a történelem által „írt” elemei jelentenek. Környezetünk mintha mást mutatna: megalopoliszról, világvárosról, globális városról hallunk, mérhetetlenül növekvő és szétterülő városösszenövésnek vagyunk tanúi, s az épületek is egyre nagyobbá válnak magasságban és vízszintes kiterjedésben egyaránt. Ha visszatekintünk a XX. század társadalmi történéseire és figyelünk korunkra, rendre azt látjuk, hogy a nagyság bűvöletében élünk. A totalitárius társadalmak mindent ossztársadalmi méretekben akartak megoldani, s ennek az lett a következménye, hogy

az intézmények, s az ezeket szolgáló épületek is egyre nagyobbak lettek. A családban tapasztaljuk, hogy a gyermekek léptékükhöz arányos helyeket keresnek, építenek, s ott érzik igazán jól magukat: szüleik ölében, ölelő karjaiban, biztos közelségében, az asztal alatt, a kuckóban, a takarókkal lefedett karosszékek között, sátorban, egy fa ágai közötti rejtekben. A túl nagy térben – pl. a bevásárlóközpontokban – a gyermek túlmozgássá válik. A felnőttek jelentős része is vágyik bizonyos fokú védettségre, áttekinthetőségre, véges térre. A nagy, nyílt terek kiválthatják akár az agorafóbia tüneteit, de e nélkül is többnyire nem a tér közepén vágunk át, hanem valamelyik fal közelében.

A biztonságra és az emberi léptékre való vágyunk mutatkozik meg a szűk utcák, kis városi terek, a kevés, lehetőleg egy lakásos ház kedvelésében, az intim presszók látogatásában vagy a nagyobb helyeken a jól szeparált részek keresésében, a parkokban a növényzet alkotta terek népszerűségében. Az élet majd minden területén vonzanak bennünket az apróságok. Az ember keresi a meghitt, kis közösséget. Elsőként ezt nyújtja neki a család, majd a baráti kör, mely erős képvisel. A hiteles emberi kapcsolatoknak e tekintetben óriási jelentősége van, hisz ez védheti meg a fiatalokat a tömegben való elvesztéstől. Érdemes azt is megfontolnunk, hogy alföldi városaink tág terei és utcái is jelentős értéket képviselnek, de ne csodálkozzunk, ha pl. Baja majd kéthektáros főtere – a parkoló autókön kívül – csupán évente néhány alkalommal telik meg emberekkel (leginkább a halászléfőző versenyen). Az év többi részében a tér széleit használják, s a közepén leállított autókából kiszállva az emberek igyekeznek a lehető legrövidebb úton

Fotó: Körményiné Értel Mária

elérni valamelyik térfalat. Budapesten, a Belső-Ferencvárosban is a viszonylag szűk Ráday utca vált kedvelt tartózkodási helyé, vendéglátók utcájává, s nem a jóval tágasabb Bakáts tér.

A modern városok tervezésében komoly problémákat tapasztalhatunk. Sok más szempont előtérbe került az emberi szempontok helyett. A modernizmusban a sokszereplős városstervezés, városépítés a politika céljait kiszolgáló építészet irányítása alá került. E szakterület messze meghaladta a saját kompetenciaterületét. Az emberi, emberléptékű táj helyébe valamiféle fantazmagória lépett, óriási méretekkel, megélt tér helyett ürökkel. A városi lépték került az emberi elé. A városok, települések kisebb részekre osztása, tagolása, valamint a nagyvárosokban a házak lelépcsőzése mellett ajánlható a tömbökhöz való visszatérés – értelemszerűen nem a régi hibáival. Az ún. keretes beépítésben, ha helyenként felszakadó, mások számára is, legalább ellenőrzött, nyitott kereteken belül kis világok hozhatók létre. Ezt jó ideje ismerik és alkalmazzák az építészek, csak hazánkban ez

nem tudatos és nem elég gyakori. A 2000-es vilákiállításra felépült hannoveri új lakónegyed remekül példázza a nagy lebontását az emberhez közeli „kicsire”. A villamosvonalra csatlakozó, kellő sűrűségű városnegyed peremén a lakások csaknem 7%-a sorházakba került, s a fel-felnyúló 3-5 szintes tömbökben a földszinti lakások kb. fele

A kisvárosok építészetében megvalósul az emberi lépték. Képeink magyar, osztrák és angol példák.

közvetlen kertkapcsolattal rendelkeznek, s a legfelső szinten épült lakások jelentős hányadához nagyméretű teraszok tartoznak. Így a lakások kb. 29%-a biztosítja a természetközeli világot, amire az emberek vágyanak, s amelynek természeti változásai s teendői segítik őket a teljesebb életben.

Korunk megértéséhez Szerb Antal szolgált adalékkal *A királyné nyaklánc* c. „igaz történetében”, amikor így ír az óriási, rengeteg drágakövet magába foglaló ékszerről: „... az ékszer elkészítése, ez a fontos, *vállalkozás* volt. Nem megrendelésre készítette, ... hanem »piacra«. Elkészítette, nem hogy keresletet elégítsen ki, hanem ... azért, hogy a kínálat megteremtse a keresletet. ... A másik meglepő mozzanat pedig a rekord, a nagyság álma. A nagyság sok-sok évszázadon át a két Első Rend privilégiuma volt, az Egyházé és a Nemességé. ... a polgár, a kereskedő, az iparos? Még ha vagyont is gyűjtött, azt nem rekordszámmal gyűjtötte akkoriban, tehát nem azért, hogy neki több legyen, mint másnak. *(Az ékszerész)* nem ipari, hanem kereskedői rekordot akart állítani, ékszert, amely nem szebb, hanem drágább a többinél. A nagykapitalista

Fotó: Körményiné Imre

mentalitás, a mindenáron való többlet-termelés és a gazdasági rekord szelleme megvolt már a XVIII. században is, és már akkor is éppúgy robbantott és döntött össze világokat, mint később.”

A lakótelepek – amelyek ésszerű társadalmi válaszok voltak a lakáshiányra – építése során is elég hamar jelentkezett a „lelépcsőzés” gondolata, a földközelség, a külső kapcsolatok létrehozásának igénye. Teraszozó ill. teraszházak (minden szint nagyméretű erkélyhez, teraszhoz jut); a földszinti lakások megnyitása, előttük kis saját használatú kertrészek biztosítása; a nagy és magas épületek között alacsonyabbak építése, a nagy telepek széleinek lecsendesítése (átmenet a természetbe). A nagy egységeknek kisebb részekre való bontása, a tömb újrafelfedezése, belső, kisebb „világok” alakítása.

A társadalom szerveződése évezredek óta igazolja, hogy a kisebb közösségekben létezhet a teljes részvétel (i demokrácia), a nagyobb, tömegeket szervező, összefogó társaságokban hamarosan előkerülnek a katonás módszerek, a merev rend.

A téma szinte kimeríthetetlen, s abszolút igazságok nagy valószínűséggel nem is állíthatók a város és a kicsi szépségéről. A gondolatsort Jámbor Imre kollégánk kicsit pesszimista, de reális szavaival zárjuk: „A ma uralkodó városépítéssel és építéssel lépést tart a mértéktelen és öncélú növekedéssel, sőt még helyet is csinál neki. Kár, de mit is tenne másként egy sztárépítész, minthogy építés helyett rombol, hogy (helyet csináljon) helyet, teret adjon valami még nagyobbnak (lásd Múzeumi negyed). Alapvető paradigma-váltásra lenne szükség, hogy egy elemeire szétrombolt, »liberalizált« és óriás terekbe szétszórt társadalomban helyet találjon a lélekkel megáldott ember és közössége.” ■

Jelen cikk a szerzők *Emberi lépték* címmel megjelent írásának rövidített változata. In. *Magyar Építőművészet* 2015/6 – XV. évf. 82. szám, Utóirat.

Békére vágyunk

Sokan szeretjük a lírát. Talán ez jellemző is ránk, magyarokra. Nincs ünnepség vers nélkül, amikor pedig valami igazán szépet akarunk mondani, akkor költőkhöz folyamodunk. Kerestem azt, ami átvissz hosszú évszázadokon, olyan buzdítást, ami ugyanolyan égető, mint eleink idejében volt. Hallgassuk őket:

A XV. századi **Janus Pannonius**, Európa-szerte hírneves költő:

Ó, Atyaisten, csillagot és eget óv a hatalmad,
Mint örök őrzőnk, lásd meg a földet, lásd nyomorunkat,
Lásd, hogy a szabalyák szétszabtak mindent a mezőkön
És aratott itt hosszan a kéjes harci halál is.
Add a magyarnak is, áldott Jóatyá, végre a békét,
Mely ragyog és a gonoszt meg a dögvészt messzire űzi.

(A békéért, Fazekas István fordítása)

A XIX. századi rajongó szabadságharcos **Petőfi Sándor** két ütközet között:

„Oh istenem, mi jólesik
A harci zaj után e dal,
Mikéntha bérci hús patak füröszt
Égő sebet hullámival.
Dalolj, dalolj, kedves madár,
Eszembe hozzák e dalok,
Hogy nemcsak gyilkos eszköz, katona,
Egyszersmind költő is vagyok.”

(*Pacsirtaszót hallok megint*, részlet, 1849)

A XX. századi **Radnóti Miklós**, szinte már a halál torkában:

Csöndesen alszik a hegy
kicsi barlangjában a béke;
még csecsemőnyi csupán,
szelíd őz szoptatja naponta
s rejteni szép hálót
fon a pók a bejárat elébe.

(*Mese*, 1944)

Félelem és megfáradtság. Remény meg gyöngédség. Igen nehéz csak ennyit idéznem ebből a gazdag, szinte egyöntetű örökségből. És a megfoghatatlan tiszta derű ma is, minket is vonz a béke ajándékára. ■

Nemcsak társ, hanem út

Isten a házasságra hívott bennünket, ezért teremtett egy embert, pontosan azt, és nem egy másikat, akit mint ajándékot, mellénk helyezett. A két „te”, akit Isten arra szánt, hogy egyetlen és szétszakíthatatlan egységben „mi” legyenek, akiktől szövetséget és együttműködést kér azért, hogy új emberi életet, saját gyermekeit a világra hívhassa.

Mi, házasok is az Istennel való egységre vagyunk meghívva, innen, erről a Földről, azon az úton keresztül, ami ránk jellemző: a testvéren, a másikon, a felebaráton keresztül, kezdve attól, aki a legközelebb, a leginkább mellettünk van. Egyértelműen következik ebből, hogy házastársunk nem csak az az ember, akibe valaha beleszerettünk, és akivel aztán romantikus és őszinte lelkesedéssel vagy szenvedéllyel házasságot kötöttünk. A férjünk vagy a feleségünk nem csak az a valaki, aki megosztja velünk az életünket, és nem csak az, akivel együtt életet adunk gyermekeinknek, hanem elmondhatjuk: a házastársam az út, amely engem Istenhez visz. Út, mert Isten nekem szánt ajándék. Ő az út akkor is, ha nem osztja ideáljaimat, akkor is, ha nem keresztény, és akkor is, ha gyakorló hívő, de most úgy tűnik, elfelejtette az eddig együtt megélt elveket és értékeket, és egyáltalán nem úgy bánik velem, ahogy szeretném.

Istennek szüksége van ránk, szüksége van rám. Szüksége van arra, hogy abban az emberben, akit mellém helyezett, Jézust tudjam látni és szeretni. Ez azt jelenti, hogy befogadom, meghallgatom, szolgálom, átölelem, megvigasztalom, buzdítom, megbocsátok neki, bocsánatot kérek tőle; nem csak úgy teszek, mintha adnám az életemet érte, hanem valóban adom.

Részlet Anna és Alberto Friso Castelgandolfó-ban,
2013. május 2-án elhangzott beszédéből.

Fordította: Tóth Judit

ISTEN SZÖVETSÉGET ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉST KÉR TŐLÜNK

© Depositphotos.com / Garry Elsner

Mindenki betlehemese

A falu fiataljai nem hagyták veszni a szlovák népesség értékeit.

A falu a Bükk egyik keskeny völgyében nyújtózkodik kelet felé. Bükkszentlászló lakói, a 300 éve betelepített tótok sokáig senkit nem fogadtak maguk közé. Bejártak ugyan a városba eladni az erdő kincseit – gombát, málnát, borókabogyót –, de más kapcsolatot az ottaniakkal nem építettek. Maguk közt házasodtak, maguk közt intézték, amit csak lehetett. Sokáig magyarul se igen beszéltek.

Aztán az utóbbi hetven évben lassú változás vette kezdetét. A gyárak akkor sokakat vonzottak a városba. Később a gyárak bezártak, egyre többen vándoroltak el. Ki jobb munkalehetőség után kutatva, ki tanulási lehetőségek miatt. A megüresedett helyek pedig sorra megteltek betelepülőkkel. A szlovák beszédben egyre több lett a magyar rag, az elszlovákosított magyar szó. A hagyományok, melyeket 200-250 éven át őriztek, megfakultak. Az „idegeneket” azonban még 20 éve is némi fenntartással fogadták.

Fotó: Simkó Dániel (3)

Az idén karácsonykor különösen szép dolog történt. Egy olyan betlehemesnek lehettek részesei az éjféli misére várakozók, amelyben találkozott a magyar és a szlovák nyelv, a falu rég feledésbe merült, sajtáságos hagyományai és szokásai, az idős és fiatal generációk, valamint a „tősgyökeresek” és a „betelepültek”.

Egy 20 éve „betelepült” család fejébe vette, hogy körbekérdezzék a faluban a régi szokások után, hogy hogyan emlékeznek az öregek saját

gyermekkoruk karácsonyaira. Eleinte nem jöttek az emlékek. Végül lassacskán, ha nem is egymás szavába vágva, mesélni kezdtek, énekeltek, verseltek, dédelgetett fényképeket hoztak hőember- és templomépítésről, régi mulatságokról. Ebből a gyűjteményből állt össze a rendhagyó betlehemes játék, ahol az idén a fejkendős néniké volt a főszerep. Ők adták át – kicsit zavarban bár, de meghökkenítő bátorsággal – egymásnak a mikrofont, és mesélték unokáiknak a régi karácsonyokat hol

magyarul, hol szlovákul, hol a Bibliából olvasva, hol népdalokat énekelve a nagy karácsonyfa körül, amit az idén alma, dió, mézeskalács és édes ostyá díszített. S a mesélés közben – szó szerint – meglevenedett az a 2000 évvel ezelőtti karácsony is, amikor pásztorok jöttek az angyali szózatot követve ajándékaikkal. Épp úgy, mint hajdanán.

Viski Andrea a darab megálmodója, így mesélt a történekről:

Annyi minden lehetne más ebben a faluban! Szinte semmit nem tudunk a múltjáról, a hagyományairól! Kevés, ami különlegessé tenné, holott a lakói nagyon is azok. Annyi tartás, erő és figyelmesség van bennük! A nyolcvan éves néni, aki harmadszor tér vissza az erdőről a batyujával, nem panaszkodik, hogy fáradt, miközben én a harmadik kávémat gurítom magamba, és nyöszörgök, hogy alig élek.

Húsz éve mocorog bennem, hogy össze kellene gyűjteni, amit még lehet, amíg az öregek emlékeznek rá, és amíg van kinek feltenni a kérdéseket. De sokáig azt mondták, semmi-re nem emlékeznek: „Itt nem voltak mesék, mondókák, imádságok vagy hagyományok.” Lassú küzdelem volt, ami nem az idén indult, és nem csak én vettem részt benne.

Hogyan alakult a „néprajzi” gyűjtés betlehemessé? Ez kiváló ötlet arra, hogy amit találtatok, közkinccsé tegyétek.

A múltkorában eljöttünk egy időotthon lakóival ide lelkigyakorlatozni. A falubeli nénik is jöttek a rózsa-füzért mondani. Pár szót szoltam a hely történetéről, aztán kértem, hogy mondjanak egy szlovák imádságot. Semmit nem tudtak felidézni. Jó pár perc eltelt, mire az egyiküknek eszébe jutott egy – egyébként karácsonyi

témájú – ének egyetlen sora, az *Elindult Mária* magyar népdalhoz hasonló. Végül hat versszakra való gyűlt össze belőle, a nénik pedig, akik az összeszedésben részt vettek, mind szerettek volna szerepet kapni az akkor még nem is készülő, szokásos évi betlehemesben, mert addigra már a sajátjuknak érezték a darabot. És nem csak ők. Hetekkel karácsony előtt csengettek a kapunkon. Hallották, hogy régi képeket gyűjtünk. Gondolták, a készülődésben nem jutott időm pogácsát sütni, úgyhogy hoztak egy tállal. Ezt a képet meglepetésnek szeretnék betenni a vetítésbe az édesanyjuknak a nemrég meghalt nagymama fiatal koráról. És hasonlók.

Megmozdult a falu.

Karácsony után is sokan állítottak be egy-egy tányér süteménnyel. Volt, aki a képeket kérte, mert felfedezte az egyiket a nagyapját. Volt, aki a karácsonyfára tett ostyának örült, mert gyerekkora óta nem látott, nem evett olyat.

Mi volt számodra az idei, rendhagyó betlehemezés legszebb tapasztalata?

Amikor a darabban kellékként használt, diós-almás karácsonyfát másnap fel akarták díszíteni a templom többi fájához hasonlóan, égőkkel, mindenki hevesen tiltakozott. Lehetett bár kicsit csenevész és félcsupasz a fa, ahogy a darab során a gyerekeknek éppen feldíszíteniük sikerült, mégis így kapott helyet a szószéken. Nem volt szabad hozzányúlni, így lett a miénk.

Azt hiszem, ez volt a legszebb ajándék: kinek-kinek a kis hozzátett része miatt az egész betlehemes végül mindnyájunké lett.

Az előadás végén az egyik falubeli asszony meghatottan súgta oda a padban mellette ülőnek: „Te, és mi lett volna velünk, ha ezeket az akkor idegeneket nem engedjük be magunk közé? Akkor mi már rég feledésbe mentünk volna!” ■

Magna Charta

Az egység lelkiségének alapvető hivatása és küldetése, hogy minden ember az Atya gyermeke, ezért úgy kell rá tekintenünk, mint testvérré.

Az Új Város fotóarchívumából

„Ha minden ember, vagy az embereknek akárcsak egy kicsiny csoportja valóban Istent szolgálná a felebarátban, a világ hamarosan Krisztusé lenne.”

„Lelkünk nem nyugodhat meg, amíg a folytonos szolgálat által fel nem fedezi Krisztus arcvonásait a felebarátban. Ezért mivel maga is Krisztust éli, Krisztust szolgálja a felebarátban is, hogy Ő növekedjék korban – bölcsességben – és kegyelemben...”

Ez az oka tehát, hogy az ember akkor valósítja meg Jézus egyetlen ideálját – a »legyenek mindnyájan egy« ideált –, ha felhasználja a jelen pillanatot a felebarát szolgálatára...”

Testvériség

„A léleknek mindenekelőtt a sok gyermek egyetlen Atyjára kell mindig szegeznie tekintetét. Ezután úgy kell néznie minden teremtményre, mint az egyetlen Atya gyermekeire. Folyton túl kell lépnie minden gondolati vagy érzelmi korláton, amelyek a (kizárólag) emberies életmód következményei, és állandóan és egyre természetzerűbben törekednie kell az egyetemes testvériségre az egyetlen Atyában: Istenben.”

„Jézus, a mi példaképünk mindössze két dologra tanított minket, amely végül is egy: hogy legyünk gyermekei az egy Atyának és legyünk egymás testvérei.”

Szolgálat

„Minden léleknek, aki meg akarja valósítani az egységet, csak egyetlen joga lehet, mindenkinek szolgálni, mert mindenkiben Istennek szolgál...”

„Nem fordul magába, hacsak azért nem, hogy ott Istennel találkozzék, és imádkozzon testvéreiért és önmagáért. Folytonosan kiüresedve él, mert teljesen beleszeretett Isten akarataiba... Beleszeretett a felebarát akarataiba, akit szolgálni akar Istenért. Egy szolga nem tesz mást, csak amit az ura parancsol.”

Alázat

„Annak a léleknek, aki hordozni akarja az egységet, állandóan a legmélyebb alázatosságban kell élnie, olyannyira, hogy képes legyen a felebarátban élő Isten kedvéért és szolgálatáért még saját lelkét is elveszíteni.”

Egyszerűség

„Fontos, hogy jól megfogalmazzuk, ki a felebarát: ő az a testvér, aki az életünk jelen pillanatában éppen mellettünk van. Mindig késznek kell lennünk, hogy szolgáljuk őt, mert benne Istent szolgáljuk. Legyen egyszerű a szemünk, vagyis az egyetlen Atyát lássuk, és szolgáljuk Istent a felebarátban, s legyen egyetlen testvérünk: Jézus.

Ez az egyszerű látásmód mindenkiben a »kialakulóban lévő Krisztust« fedezi fel. Szolgálni kezd mindenkinek..., hogy Jézus testet öltson, növekedjék bennük. Mindenkiben Krisztust látja, aki bennük is megszületik, akinek növekednie, élnie kell, a jót téve – Isten gyermekeként – meghalni, feltámadni és megdicsőülni.”

Forrás: Chiara Lubich: Az egység. Új Város, Bp., 2015. (részletek), Fordította: Paksy Eszter

A háború gyökere a félelem

Amikor testvéredre tekintesz, benne az élő Istent látod.

Ahhoz, hogy ne féljünk az embertől, szeretnünk kell az embert akkor is, ha gonosz, ha koldus, ha piszkos. Krisztus arcát kell látnunk benne rossz öltözéke, furcsa kinézete és haragos ábrázata ellenére is. Arról van szó, hogy fel kell élesztenünk az első keresztények hagyományában élő bölcsességet, mely szerint „Amikor testvéredre nézel, benne Istent látod.” Nagyon eltávolodtunk ettől az isteni észjárástól, mert az osztálytársadalom vagy a faji megkülönböztetés támogatásával

testvérgyilkosságot idézünk elő egyazon népen belül.

Aki azt mondja neked, hogy az a bizonyos testvér az ellenséged, aki ezt állítja, ő a te első számú ellenséged.

A gyűlölet maga a háború, a háború pedig nyomorúság, és a nyomorúság gyűlöletet szül, ami háborúhoz vezet: a halál halált nemz. Nem lenne itt az ideje, hogy az életre gondoljunk? ■

Forrás: Igino Giordani: *L'inutilità della guerra*, Città Nuova, Roma, 2003

Fordította: Tóth Judit

Isten gyengéden szeret

Ki ne látott volna még síró kisgyermeket, aki az anyja ölelő karjába veti magát? Bármi történt is, kicsi vagy nagy dolog, az anyja letörli könnyeit, gyöngédséggel veszi körül, a gyermek pedig hamarosan újra mosolyog. Elég, ha érzi édesanyjának jelenlétét és szeretetét. Isten is így tesz velünk, olyannak mondja magát, mint egy édesanya.

Ezekkel a szavakkal Isten a babiloni fogságból visszatért népéhez szól, miután látták, hogy rombolják le házaikat és a templomot, majd idegen földre száműzték őket, ahol kiábrándulásban és csüggedésben volt részük. Onnan tértek vissza saját hazájukba, és a pusztítás romjai fölött kellett mindent újrakezdeniük.

Izrael tragédiája ismétlődik meg sok háborútól szenvedő nép életében, akik a terrorcselekmények vagy az embertelen kizsákmányolás áldozatai. Körülöttük kifosztott házak és utcák, nemzeti emlékhelyeiket pedig földig rombolták. Vagyonukat elrabolták, szentélyeiket megsemmisítették. Rengeteg embert elraboltak, milliók kényszerültek menekülésre, sokan a sivatagban vagy a tengerben lelték halálukat. Apokaliptikus események szemtanúi vagyunk. Az élet igéje arra hív, hogy higgyünk Isten szeretettel teljes munkálkodásában ott is, ahol nem érzékeljük a jelenlétét. Reményre szólít ez az ige. Ő ott van azokkal, akik üldöztetést szenvednek, akiket igazságtalanság ér,

és száműzetésbe kényszerülnek. Itt van velünk, a családukkal, a népünkkel. Ismeri személyes fájdalmainkat és az emberiség fájdalmait is. Egy lett közülünk, egészen a kereszthalálig. Ezért megért és meg tud vigasztalni minket. Éppen úgy, mint az édesanya, aki ölébe veszi gyermekét és megvigasztalja. Ki kell nyitnunk a szemünket és a szívünket, hogy „meglássuk” őt. Minél inkább megtapasztaljuk gyengéd szeretetét irányunkban, annál inkább képesek leszünk ezt továbbadni azoknak, akik fájdalmak és megpróbáltatások közt élnek, és vigasztalásuk eszköze leszünk. A korintusi híveknek is ezt ajánlja Pál apostol: „mi is megvigasztaljuk azokat, akik szomorúak, azt a vigasztalást nyújtva nekik, amelyet Ő nyújt nekünk” (2Kor 1,4).

Chiara Lubich is mélyen és konkrétan megtapasztalva ezt, így ír: „Uram, add nekem az összes magányost... Megéreztem szívemben, micsoda szenvedés szorongatja a tiedet mindazért az elhagyatottságért, amelybe az egész világ elmerül. Szeretek mindenkit, aki beteg és magányos. Ki vigasztalja őket könnyeikben? Ki siratja el lassú halálukat? Ki szorítja szívére a kétségbeesett szívet? Add meg nekem, Istenem, hogy szereteted fogható szentsége legyek a világban: legyek a Te karod, amely magához öleli és szeretetével föloldja a világ minden magányát.”¹ ■

Különböző egyházakhoz tartozó testvéreinkkel együtt éljük ezt az ígét, amelyet egy német ökumenikus csoport választott, hogy ez az ígélet egész év folyamán kísérvén bennünket.

Fabio Ciardi

Fordította: Reskovits Ágnes

¹ Chiara Lubich, *Elmélkedések*, Új Város, Budapest 2008, 19.

„Mint akit
az anyja
vigasztal,
úgy
vigasztallak
meg én
titeket”

(Iz 66, 13)

© Depositphotos.com / Verena Mattheu

Élet és megosztás

Sokszor kérdezik az egység lelkiségét élők, hogyan lehet jól megélni az ígét, vagy mire szolgál? Vajon az évek múlásával aktuális-e még élni az ígét?

Idézzük emlékezetünkbe, mit jelentett az ige a Fokoláre Mozgalom kezdetén. Chiara Lubich így emlékszik vissza: „Az Úr az ige élésével kezünkbe adta Krisztus megismerésének ábécéjét. Az evangélium néhány mondata elegendő volt, hogy Krisztust kialakítsa bennünk. De nemcsak olvastuk, hanem éltük is az ígét. Jakab apostolnál olvashatjuk: »Legyetek megvalósítói az ígének, ne csak hallgatói (Jak 1,22).« (...)

„És nemcsak külön, egyénileg éltük Isten ígétét, hanem az ige megéléséből nyert tapasztalatokat, kegyelmeket közöltük egymással. Hiszen ezt kívánja lelkiségünk, hogy együtt váljunk szentté. Így aki hallgatta, annak javára vált, s aki beszélt, az is gazdagodott. Sőt nemcsak egymásnak mondtuk el, hanem azoknak is, akik csatlakoztak az első csoporthoz.”¹

Chiara többször is figyelmeztetett arra, hogy az élet ígéje mindig is alapvető forrása marad a lelkiségnek. Ha az ígével kapcsolatos tapasztalatainkat közösbe tesszük, akkor éljük meg a közösségi lelkiséget, melynek egyik eszköze éppen az életigével kapcsolatos tapasztalatok megosztása. ■

Tomka Ferenc

¹ Chiara Lubich: *Az élet ígéje*. Új Város, Bp., 2001. 16-19

Betegség és derű

A férjem két éve beteg. Agydaganatban szenved, és ez megváltoztatta. Néha azért panaszkodik, miért esnek ki a dolgok a kezéből. A gyerekekkel megbeszéltük, hogy sosem éreztetjük vele, ha valami furcsát tesz... Sokszor, amikor látom azt a tapintatot, amivel az édesapjuk felé fordulnak, rádöbbenek, mennyi áldozatot és lemondást vállaltak, hogy segítsenek itthon. Kamaszkorukat felülmúló érettséget látok bennük. Most egy olyan állapotát éljük meg családjunknak, amelyet eddig sohasem. Még a kimondhatatlan fájdalom ellenére is, amely minden napunkra ránehezedik, nagy derűt tapasztalunk. ■

(Lengyelország, forrás: focolare.org, fordította: Szeles Ágnes)

Akik nem jártak buliba

Új iskolába kerültem, hatodikban. Mivel szerettem volna beilleszkedni, születésnapomra az egész osztályt meghívtam. Ünneplés közben többen az osztálytársaim közül, akiknek nem túl fényesek a körülményeik vagy visszahúzódnak, elmondták, milyen jól érezték magukat. Meglepte őket a meghívás, mert nem szoktak elmenni bulikba vagy nem is hívják őket. Én nem gondoltam volna, hogy ekkora örömet szerzek, ha mindenkit elhívok. Egy év alatt mindegyiküket jól megismertem. Korábban a születésnapomra csak a barátaimat hívtam meg, akikkel jóban voltam, de a következő évben ismét elhívtam valamennyi osztálytársamat, és megint nagyon jól sikerült. ■

Sergiu (Románia, forrás: Oraş nou, fordította: Molnár Zsófia)

Együtt, egymástól távol

Adódhat olyan élethelyzet, amikor az egyik házaspár tagjai távoli munkavállalásra kényszerül. Hogyan hat ez a családra?

CIPRIANA: A nevünk Cipriana és Valeriu. Huși-ban, egy kelet-romániai kisvárosban élünk, 25 éve vagyunk házaspár, és öt gyermekünk van, akik az elmúlt években sorra költöztek el más városba tanulni. Sőt, egyik gyerekünk épp abban az évben került át költségtérítéses helyre, amikor nekünk, az oktatásban dolgozóknak, jelentősen

csökkentették a fizetésünket. Két év múlva, miután annyi adósságunk halmozódott fel, hogy már nem tudtunk törleszteni, sok honfitársunkhoz hasonlóan nekünk is eszünkbe jutott a külföldi munkavállalás lehetősége. Mivel két lánytestvérem már hosszabb ideje Olaszországban dolgozik, őket kértem meg, hogy a nyár idejére

munkát keressenek nekem. A férjemmel megbeszéltük, hogy szeptember 2-án hazatérek; menettérít jegyet vettem.

Kint élő rokonaim mellett hamar beleszoktam az olaszországi életbe, és sikerült velük újraépítenünk a kapcsolatunkat. Egy hét után került munkám: egy nagyon gazdag hölgyet kezdtem el gondozni. El voltam ragadtatva, bár a tolészékben ülő hölgynek a nap 24 órájából 22-ben szüksége volt rám. Noha nem tudtam magam olaszul kifejezni, majdnem mindent megértettem, beleképzelttem magam a helyzetébe, és rögtön rá is jöttem, mit szeretne. A háznál azonban ott volt a család bejárónője is, aki kihasználva, hogy nem tudtam jól megértetni magam, konyhai és kinti takarítási feladatokra is befogott. Én semmiféle munkát sem utasítottam vissza, de látva, hogy szándékosan tesz rendetlenséget, ahol én már egyszer rendet raktam, sírva fakadtam, mivel másként nem tudtam kifejezni a nemtetszésemet. Így tapasztaltam meg a külföldi munkavállalók megalázó helyzetét. Mivel az illető körülbelül tíz éve dolgozott annál a családnál, és olasz is volt, könnyen megváltak tőlem. Rövid idő után egy idős, egyedülálló, önmagát még ellátó hölgnél találtam munkát, aminek nagyon örültem, főleg azért, mert otthonában csak ketten laktunk. Bár enyhe pszichés betegségben szenvedett, sikerült helyállnom, mert már volt némi tapasztalatom ilyen tekintetben. Egy havi munka után, mivel az idős hölgy családja munkavállalási engedélyt akart számomra kiváltani, Valeriuval arra gondoltunk, egy egész évet Olaszországban maradjunk, mert az anyagi gondok nagyon nagyok voltak, otthon pedig még mindig csökkentett fizetést adtak.

Tisztában voltunk vele, hogy sem nekünk, sem a gyerekeknek nem lesz könnyű ez az év.

VALERIU: Kezdetben lázadtam, mert úgy éreztem, a fizetések megkurtításához hasonló önkényes és igazságtalan döntések miatt, mi, családként szenvedünk. Aztán, az 1989-es forradalom és az azt követő évek erőszakos eseményeinek képeit újranezve megértettem, mekkora szükség van arra, hogy őszintén imádkozzunk mind a vezetőkért, mind azért, hogy saját lelkünkben eltűnjenek a bosszúállás, az etnikai agresszió, bármiféle rombolás, polgárháború készítményei...

A Ciprianától való távollét visszatérés volt házasságunk kezdetéhez, amikor én Huşitól 80 km-re dolgoztam, így csak hétvégeken jöttem haza, és tele voltunk álommal, várakozással, reménnyel. Most újra lehetőség volt arra is, hogy szüntelenül megvalljuk egymásnak szerelmünket, és felismerjük, amikor hibáztunk. Közben féltem is, mert korábban gyerekeinknek, amikor nem boldogultak, a feleségem segített. Észrevettem viszont azt is, hogy most ők maguk mozdultak, tették meg a részüket, mintha édesanyjuk is ott lenne. Ha valamelyiküknek szüksége volt segítségre, a többiek készek voltak rá. Különleges ünnep volt a karácsony, családjunk újraegyesülése Olaszországban, feleségem testvérei és az ő gyerekeik körében. Az unokatestvérek megismerkedtek, szép kapcsolat alakult ki köztük. A gyerekek és a mi szívünkben a gyermek Jézus újra felfedte a szerető Istent.

CIPRIANA: Abban az évben nehezen viseltem a távollétet a gyerekektől, a férjemtől, de az imádság

Oraş nou (2)

A gyerekek figyelmes szeretettel segítették egymást, amíg édesanyjuk távol volt.

megerősített. Nagyon sokat imádkoztam minden családtagért, barátokért, mindenkiért, akinek szüksége volt rá, élőkért és elhunytakért. Azon igyekeztem, hogy az általam gondozott személyben Jézus egyik arcát lássam meg. Azét, aki szenved azon emberi gyengeség miatt, hogy semmi szellemiben sem hisz, még a megváltásban sem. Érte egy külön imát mondtam a teljes év során.

VALERIU: Amikor Cipriana júniusban szabadságra jött, újra átbeszéltük a helyzetet, és úgy döntöttünk, még egy évet marad külföldön, hisz az ottani fizetése várakozáson felüli volt, miközben elég könnyű munkát végzett.

Cipriana itthon lakó lánytestvére egyszer meglátogatott, és azt mondta, látszik rajtam, hogy megvisel a feleségemtől való távollét, és hogy nem érdemes tovább szenvednünk azért, hogy egyre jobb anyagi helyzetbe kerüljünk. Jót tett a tanácsa.

Erőt gyűjtöttem ahhoz, hogy felhívjam Ciprianát, és elmondjam neki: nem éri meg az erőfeszítés, jelenléte a családban fontosabb bármi másnál.

CIPRIANA: Nehéz volt lemondanom egy olyan állásról, mely kevés külföldi munkavállalónak adatik meg. Családjunk egységére gondolva mégis feladtam a vágyakozást a további anyagi előnyökre, és rábíztam a problémát Istenre. Egy kicsit aggódtam, mert sok tervet szőttünk, emberieket és jókat ugyan, az Úr azonban megadta az erőt, hogy mindenről lemondjak a családjunk kedvéért. Amikor hazajöttem és visszatértem korábbi munkahelyemre, rögtön megtapasztaltam a gondviselést: újra teljes fizetést kaptunk, egy új tanügyi fokozatot értem el, egy hónap múlva pedig hitelesítették egy, a végzettségemet igazoló okiratot, így tovább emelték a fizetésem. Tudatosíthattam magamban, hogy Isten nem hagy el, jobban megsegít, mint ahogy azt el tudjuk képzelni. ■

Forrás: A cikk romániai testvérlapunk, az Oraş nou hasábjain jelent meg.

Fordította: Molnár Zsófia

A türelem rózsát terem

Miért jó nekünk, ha türelmesek vagyunk?
Milyen „rózsákat” terem ez a képesség?

© Depositphotos.com / Svetlana Kolesnikova

A türelem olyan személyes képesség, mely alkalmassá tesz arra, hogy érzelmi reakcióinkat kezeljük, és akár meg is változtassuk. Beleépíthető az önkontrollba, és úgy is tekinthetünk rá, mint arra a képességre, amelynek segítségével a nehéz helyzetekben félretehetjük az előtörő ösztönös reakciót és semlegesíthetjük az ellenérzést kiváltó okokat. Hiszen tudjuk, hogy sorsunkat nem a szerencse befolyásolja, hanem az, hogyan reagálunk az eseményekre. Már a görög sztoikus filozófus, Epiktétosz is azt vallotta, hogy „nem a tények zavarják meg az embereket, hanem a tényekről kialakított véleményük”.

A türelem nem veleszületett, szilárd és megváltoztathatatlan személyes adottság, hanem tanulható, következőképpen tanítható is. Igen, pontosan úgy, ahogy a gyerek megtanul beszélni, bilit használni, játszani a többi gyerekkel. Persze nehezen elképzelhető, hogy korunk digitális világában kiselőadással lehetne a türelmet megtanítani. Hatékony lehet ellenben a nevelők összehangolt munkája, és főként a felnőttek közvetítette viselkedési minták.

A türelem tehát az a kognitív képesség, mellyel felvértezzük magunkat a nehéz élethelyzetekben és döntésképesé válunk, vagyis megfizetjük az adott helyzet árát, felvállaljuk a

Nagyanyai tanácsok

Két unokám az asztalnál ül és leckét ír, miközben a másik kettő egyfolytában cukkolja és zavarja unokatestvéreit. Már jó párszor rájuk szóltam, és érzem, mindjárt kijövök a sodromból! Így van ez a gyerekekkel: egyik pillanatban élvezi az ember, hogy velük lehet, a másikban nehezen viseli el őket. De mitől függ ez, és lehet-e ellene tenni? Az évek során rá kellett ébrednem, hogy leginkább tőlem függ: hisz amikor magával ragad az ezer tennivaló, kutyafuttában csak ennyit válaszolunk kérdéseikre: „Várj, most nincs időm!” Vagy amikor fáradtan érünk haza a munkából, és mindegyik azt szeretné, hogy vele foglalkozzunk, nehéz megőrizni a nyugalmunkat. Sokat lendíthet a helyzeten, ha a szülők el tudják egymásnak mondani, mikor így érzik magukat, vagy ha egyedül van a szülő, akkor kimegy a szobából, és saját magának mondja: „Mindjárt felrobbanok, de ez természetes egy ilyen nap után!” Aztán mély levegőt vesz, és máris nyugodtabban tér vissza a harc-térre. Az is hasznos lehet, ha a nagyszülők néha felajánlják, hogy vigyáznak a gyerekekre, hogy a házaspár kettesben tölthessen egy-egy estét, amelynek során tilos a gyerekekről beszélni! De minden óvintézkedés mellett sem kerülhető el, hogy néha elveszítsük a türelmünket és ráordítsunk a gyerekekre. Szerintem ilyenkor nem kell túlságosan hibáztatni magunkat, a gyerekek megértik, ha utána mielőbb visszajelzünk, hogy nem változott meg köztünk semmi. Így nem marad meg bennük a félelem vagy az az elképzelés, hogy már nem szeretjük őket.

Marina Zornada

vele járó elkerülhetetlen szenvedést, fájdalmat. Ezáltal saját döntésünk alapján tudunk reagálni a helyzetre, és nem érzéseink, érzelmeink irányítanak.

Mi történik akkor, ha ráadásul ezt a döntést nem a jutalom reményében és nem is a büntetésből fakadó fenyegettség árnyékában hozza meg az ember? Ilyen feltételekkel a türelem proszociális viselkedéshez, azaz a másik ember jól-létére irányuló magatartáshoz vezet. Ezáltal pozitív irányba fejlődik a köztük lévő kapcsolat, és erősödnek a közösségben élő kötelékek.

Az az olvasó, akiknek volt annyi türelme, hogy eddig a sorig eljusson a cikk olvasásában, megérdemli, hogy megtudja, érdemes odafigyelni arra, hogy ne keverjük össze a türelmet a passzivitással. Ez utóbbi állapot arra az emberre jellemző, aki tudatos választás, döntés helyett hosszú időn át pusztán eltűr nehéz helyzeteket, kapcsolatokat. Olvasóink között is biztos sokan nem egyszer pusztán elszenvedői voltak helyzeteknek, arra gondolva, hogy kötelességüknek tesznek eleget. Sokunk emlékeiben élnek még a tanító néni által adott efféle jellemzések: „Végtelesen türelmes ez a kislány, a légynek sem árt. Ha az osztálytársa piszkálja, nem is reagál. Nem felesel, nem lázad fel semmi ellen, igazi angyal!” Az ilyen és hasonló szavak hatására a gyerek fokozatosan elveszíti a védekezésre való képességét, s könnyen mások becstelen viselkedésének célpontjává válik, de képtelen lesz a konfliktuskezelésre és a megoldáskeresésre is frusztráló helyzetekben.

A passzivitás semmi jóhoz nem vezet, a türelem viszont, mint érzelmi önkontroll, képessé tesz, hogy határozottan kitartsunk a tetteinkben, ellenálljunk a frusztráltságnak, és a szükséges nyugalommal, kitartással, odaadással vágjunk neki az akadályoknak. Egyszerűen a türelem erős, mert erőről tesz tanúságot az, aki tudatosan és kitartóan szembeáll a nehézségekkel egy kitűzött cél érdekében. ■

**Forrás: BIG 2015 nov-dec.
Fordította: Prokopp Katalin**

Három kívánság

Pixabay

Össze lehet foglalni néhány pontban, hogy mi a titka a jó gyermeknevelésnek?

Ha megkérdeznénk a szülőket, mi a három legmélyebb kívánságuk gyermekeik számára, azt gondolom, ezt válaszolnák:

1. Megfelelő önbecsülés, amellyel képesek lesznek kezelni az élet szépségeit és kihívásait erőszak vagy áldozattá válás nélkül.
2. A pozitív kapcsolatok megteremtésének képessége mindenkivel.
3. A hívők számára pedig személyes kapcsolat Jézussal: valójában ebben gyökerezik az előbbi két kívánság is.

Hogyan tudjuk tehát úgy nevelni gyermekeinket, hogy segítsük őket ezeknek a megvalósításában? Nem szabad őket sajátunknak tekintelnünk, hanem mint számunkra kedves személyeket, akiket ránk bízta, és akiknek saját magunk legjavát szeretnénk ajándékozni, miközben nyitottak maradunk a rácsodálkozásra, és mindarra, amit ők tudnak nekünk adni. Az, hogy elszakadunk tőlük, nem jelent eltávolodást, hanem figyelmes és odaadó gondoskodásra fog minket ösztönözni, pozitív figyelemre, korlátlan bizalomra. Csak úgy tud ez megvalósulni, ha a belső szemünket használjuk. A valóság ugyanis nem az, amit látunk, hanem amit a szívünkkel hívunk életre. És ha a szív egységben van a misztériummal, amelyben Jézus lelke lakik, minden szeretetté válik. A gyermekek ezt észreveszik és ők maguk is hívást fognak érezni a szeretetre. Ha így szeretjük őket, egészséges önbecsülésük lesz, másokat is becsülni fognak, és elmerülnek Jézus szeretetének tengerében. ■

**Forrás: CN
Fordította: Kovács Bertalan**

Isten

hozott újra itthon!

Az erdőben zuhogott az eső. Ahogy az egyik esőcsepp a hegyoldalra esett, a hegy mosolyogva üdvözölte: „Jó, hogy újra itt vagy, kis esőcsepp!” A cseppecske zavartan pislogni kezdett, nem értette az egészet, aztán kihívó hangon, de valójában reszketve megkérdezte: „Ki köszönt nekem?”

„Én vagyok, a hegy” – dörmögte a korábbi hang. „Hát akkor, szervusz, hegy... de miért mondtad, hogy újra itthon? Én még sohasem jártam erre!” „Dehogynem, esőcsepp, hiszen te itt születtél. Láttalak, ahogy felbuzogtál a sziklák közül, ragyogó tisztán és frissen, szívedben egy nálad is erősebb vággyal, ami előre, messzire ösztönzött egy hosszú és magával ragadó kalandra.

Végignéztem, ahogy vidáman csobogtál ugrándozva a hegyoldalamon, énekelve és kacagva testvérkéiddel a csermely kövei között, egészen a völgyig. Aztán elnyugodtál a folyó sodrában, lassan és méltóságteljesen. Végül pedig még követtelek a tekintetemmel (hiszen ezért vagyunk mi hegyek olyan magasak), ahogy

kitárod a karodat, és beleolvadsz a tengerbe milliónyi testvéreddel egyetemben, akik megannyi különböző helyről érkeztek. Ekkor láttalak utoljára. De amikor a szememmel már nem tudtalak, a szívemmel követtelek. És vártam. Mi hegyek pedig tudunk várni, ezért vagyunk annyira mozdulatlanok. Kivártam, míg páráként a nap magához vonz, s kivártam, míg a hideg egyre jobban tömörít, sűrít... aztán figyelni kezdtem az erdő állatainak viselkedését, akik előrejelzik az eső érkezését. Minden pillanatban vártalak attól a messzi-messzi naptól kezdve, amikor felbukkantál a köveim között. De végre itt vagy, drága pici esőcsepp: Isten hozott újra itthon!”

„Köszönöm” – válaszolt a cseppecske, de már ásítózni kezdett. Hiszen érthető: mennyire icike-picike, és mekkora út áll mögötte! Most aludnia kell. Mielőtt lecsukta a szempilláit, még suttogva megszólalt: „Itt biztonságban érzem magam.” Aztán csendesen álomba szenderült. A hegy pedig nagy csendességével éberén őrizte. ■

Forrás: CN

Fordította: Feltserné Bernáth Mária

Elég bátrak vagyunk?

Tizenhat év. Manapság, amikor még a legsikeresebb alkotások sem maradnak műsoron tizenhat hétnél tovább, érdemes belegondolni, mi tarthatta az indiai mozik kínálatában

ezt az egyszerű szerelmes filmet ennyi éven át. Kell, hogy legyen benne valami plusz, valami mesterfokon eltalált kémia, ami izzik a vásznonról, elbűvöl, és gazdag útravalóját elvihetjük magunkkal. Az *Aki bátor, azé a menyasszony* című játékfilmben két, már Angliában született

indiai fiatal egy európai körutazás alatt egymásba szeret, csak hogy a lányt várja az apja által az ősi szokások szerint elrendezett hagyományos esküvő a Pandzsábban élő vőlegénnyel.

Történetünk – az indiai filmekhez méltó módon – színpompás táncokkal, zenével tarkítva zakatol. A mértékletes, sok esetben minimalista európai alkotásokhoz szokott szemnek ez egy kirotbanóan harsány, már-már a bazári giccs határán túlsorduló élmény, mégis örök értékekkel dúsan megrakodva: Merünk-e a végsőkig kitaróak lenni? Képesek vagyunk-e újult erővel nekilendülni akkor is, ha úgy tűnik, a lapokat már leosztották? Ezeket a döntéseket nemcsak a szerelemben, más területeken is meg kell hoznunk. Most és mindig. ■

Csendes szemlélődés

Merész kihívás több művészeti aspektust, kifejezőmódot úgy egyesíteni, hogy közben a formai szempontok különlegessége mellett a tartalmiak is megmaradjanak, sőt! A lengyel Lech

Majewski 2011-ben készült játékfilmjében a mozgókép találkozik a festészettel, izgalmas, elgondolkodtató formában. Pieter Bruegel *Út a Kálváriára* című alkotásának fiktív keletkezéstörténetét, a több száz alakot mozgató festmény elemzését láthatjuk viszont 92 percben a *Malom és kereszt* címet viselő műben.

Miért izgalmas? Talán mert utat mutató és új irányokat kereső mozi, mely egyúttal hitet tesz amellett, hogy minden egyes alkotó művészetét lehetséges, és érdemes továbbgondolni. Vajon elrettent-e a dialógusok hiánya, vagy inkább motivál minket az élénk táruló világ befogadására? Nézőjét elgondolkodtatja és gondolkodni hagyja a látottakon. Hálás, de ha úgy tetszik, felelősségteljes feladat, hogy belépünk a mű lassan hullámzó világába. Ezt könnyítik meg számunkra azok a neves színészek (Rutger Hauer, Michel York, Charlotte Rampling), akik a szokatlan megközelítés ellenére nevüket, talentumukat adták a produkcióhoz.

Manapság, amikor a filmekben másodpercenként vizuális ingerek garmadája özönlök felénk, jóleső érzés egy kicsit nyugodtabb, szemlélődő irányt venni. Kiváltképp Nagy-böjtben. ■

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja

www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1088 Budapest, Rákóczi út 29.
I. em. 5.

Telefon: +36-1-247-8876
ujvaros@ujvaros.eu

Terjesztés:
terjesztes@ujvaros.eu

Főszerkesztő: Prokopp Katalin

Felelős szerkesztő: Tóth Judit

Munkatárs: Kovács Bertalan,
Simkó Zsófia

Olvasószerkesztő:

Csikné Sisák Zita

Terjesztés: Papp Katalin

Nyomdai előkészítés:

Maucha Kristóf

Nyomatás:

PR-Innovation Szolgáltató és
Kereskedelmi Kft. Pomáz

Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a szerkesztőségben
Megjelenik évi 11 szám.

Előfizetési díj 2016-ra: 4900 Ft

Külföldre: 35 euró

Támogatói előfizetés: 10000 Ft

Egy példány ára: 480 Ft

www.ujvaros.eu

Kapcsolódó cikkeink
a 10-12. oldalon.

© Depositphotos.com/Antony
Laurent

NÉZZÜK EGYÜTT ÉS BESZÉLJÜK MEG!

KÖZÖSSÉGI FILMKLUB az Új Város Központban [1088 Budapest, Rákóczi út 29.]

2016. február 5. péntek, 19:00: Aki bátor, azé a menyasszony

2016. március 4. péntek, 19:00: Malom és kereszt

Bővebb információ:

Göbel Gergely, gobel.gergely@gmail.com

Házasság hete

A szeretet: szenvedély és döntés

2016. február 7-14.

4 KONTINENS
21 ORSZÁGÁBAN
KERESZTÉNY EGYHÁZAK
ÉS CIVIL SZERVEZETEK
ÖSSZEFOGÁSÁVAL

ÍZELÍTŐ A KÖZPONTI PROGRAMOKBÓL:

2016. február 7. 10: 00

Nyitó Istentisztelet

Budapest-Fasori református
templom

2016. február. 10. 18:00

Arcok és harcok – Beszélgetés az örök hűségről

Budapest, ELTE ÁJK, Aula Magna

2016. február 13. 18.00

Áldással egybekötött koncert

Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola
Cantate vegyeskara és Jubilate
gyermekkara
Budapest, Deák téri evangélikus
templom

Bővebb programkínálat:

www.hazassaghete.hu